

GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
cc college van B en W
cc pers

DATUM 2 november 2022
ZAAKNUMMER 1213751
BEHANDELD DOOR Marjolein Dongen, van
TELEFOON (035) 629 2883
UW KENMERK 1213751
BIJLAGEN 1
BETREFT Eerste monitor RES Noord-Holland Zuid

Geachte raads- en commissieleden,

Hilversum is onderdeel van de RES-regio Noord-Holland Zuid (NHZ) en daarbinnen van de deelregio Gooi en Vechtstreek. De raad heeft op 7 juli 2021 de [RES NHZ 1.0](#) vastgesteld, voor zover deze betrekking heeft op Hilversums grondgebied. De eerste RES-monitor is nu gereed. Deze toont de voortgang, ten opzichte van de ambitie van de RES NHZ 1.0 om extra zonne- en windenergie te gaan opwekken. Deze ambitie is in Noord-Holland Zuid 2700 GWh (2,7 TWh), waarvan 199 GWh zonne-energie in de deelregio Gooi en Vechtstreek (Weesp is nog meegerekend), waaraan Hilversum afgerond de helft gaat bijdragen, 95 GWh. In de RES tellen de zonnedaken mee vanaf 50 zonnepanelen (15 kW), omdat de RES gaat over grootschalige opwek. De RES-monitor biedt ook inzicht in de mogelijkheden op het elektriciteitsnet en de ontwikkelingen in warmtevraag en -aanbod op een schaal groter dan de individuele gemeente, zoals geothermie. Daarnaast is in de monitor te zien dat de techniek vooruit gaat en nieuwe zonnepanelen meer stroom opwekken, waardoor de potentie bij gelijkblijvend oppervlakte toeneemt met 38%.

Beeld monitor van de RES Noord-Holland Zuid

In de eerste monitor RES is te zien dat er in Noord-Holland Zuid 700 GWh aan wind- en zonne-energie op land wordt opgewekt dit jaar (juni 2022). Dit komt vooral door windturbines. Dit is ongeveer een kwart van de ambitie om 2700 GWh op te wekken in 2030. Daarnaast zitten er plannen in de pijplijn, want er is subsidie verleend aan projecten voor samen 276 GWh, vooral voor zonnepanelen. Daarmee komt het totaal aan wind- en zonne-energie op 976 GWh per jaar, na realisatie van de projecten in de pijplijn. Dat is ruim een derde van de ambitie.

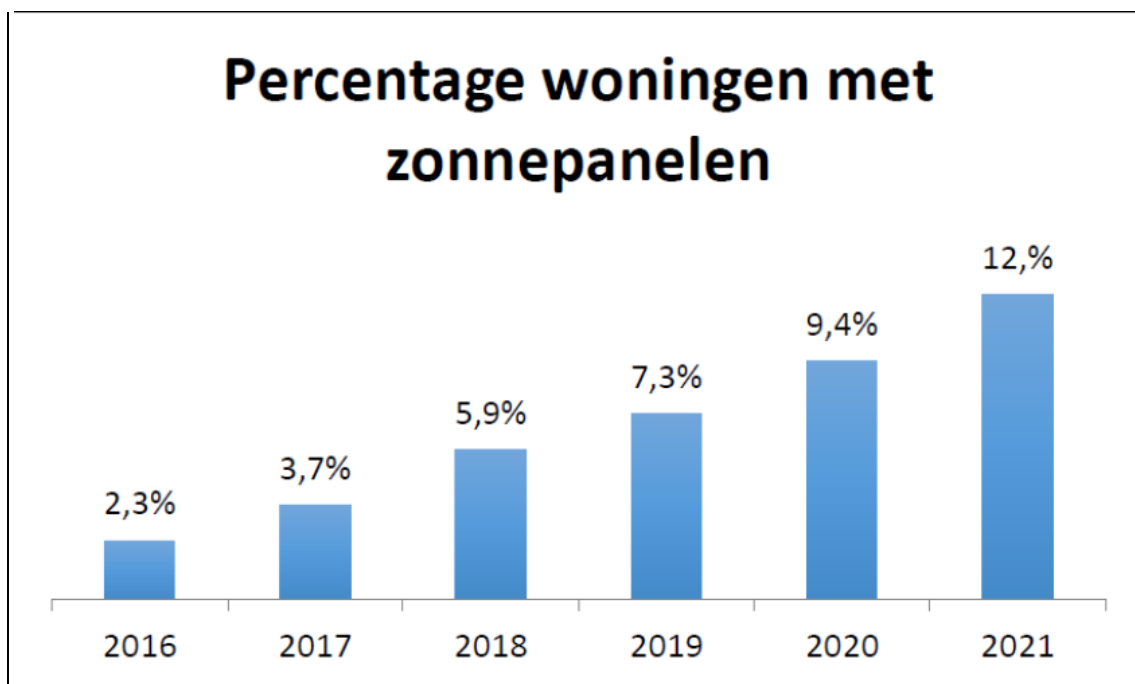
In Noord-Holland Zuid begint de monitor niet op nul, want bij publicatie van de RES NHZ werd er 346 GWh aan wind- en zonne-energie opgewekt (april 2021) in Noord-Holland Zuid en was er voor 398 GWh aan gesubsidieerde plannen. Er is dus sinds publicatie van de RES NHZ in april 2021 een vermogen van extra zonne- en windenergie bijgekomen 364 GWh in juni 2022, vooral door windturbines.

Beeld monitor van de deelregio Gooi en Vechtstreek

In de monitor is te zien dat er in de Gooi en Vechtstreek sinds de publicatie van de RES NHZ 1.0 in april vorig jaar afgerond 5 GWh aan grootschalige zonne-energie is gerealiseerd. Daarmee komt totaal gerealiseerd op 19 GWh in de Gooi en Vechtstreek. Deze cijfers zijn doorgaans gebaseerd op data over het kalenderjaar ervoor. Er zit voor 12 GWh aan plannen in de pijplijn. Dat gaat om zonnepanelenprojecten waarvoor het Rijk wel Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE)-subsidie heeft verleend, maar die nog moeten worden uitgevoerd. In deze monitor is een inschatting gedaan dat daarvan 60% daadwerkelijk wordt uitgevoerd en dat telt als de 12 GWh in de pijplijn. Deze cijfers laten zien dat dat het tempo in onze regio omhoog moet, om jaarlijks aan ongeveer 20 GWh extra zonne-energie te komen in de periode tussen nu en 2030. Dat is nodig om de ambitie van 199 GWh extra zonne-energie waar te maken, want er is nog 194 GWh te gaan.

Beeld energiedashboard voor Hilversum

De RES monitor geeft geen cijfers per gemeente. Dat inzicht geven we hieronder, op basis van ons dashboard energietransitie, dat we hebben ontwikkeld om onze jaarplannen energietransitie te monitoren. Daarbij gebruiken we openbare informatiebronnen, zoals de Klimaatmonitor van het ministerie van EZK.

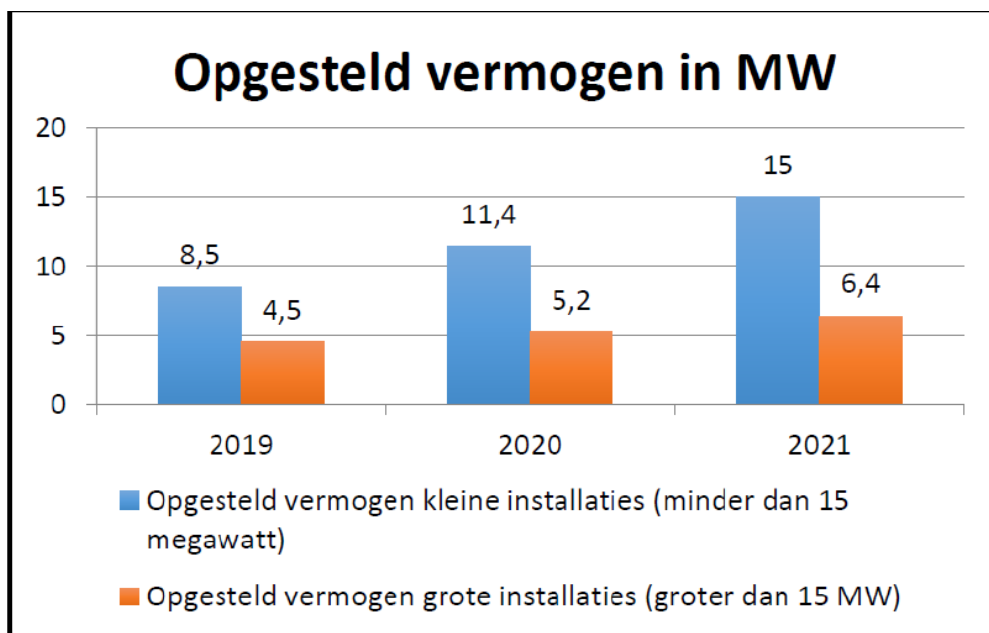

Grafiek 1, percentage woningen met zonnepanelen in Hilversum

In het energiedashboard is ook te zien hoeveel vermogen (MW) er aan zonnepanelen is in Hilversum en op basis daarvan is de jaarlijkse opbrengst (GWh) aan energie te schatten. Zo kunnen we dit relateren aan het RES-bod van 95 GWh extra in 2030 in Hilversum, zie onderstaande tabel en grafiek 2. Daarin staat ook een onderverdeling in kleine en grote installaties, waarbij de grens ligt op ongeveer 50 zonnepanelen.

Jaar	Zonnepanelen Hilversum, totaal vermogen in MW en de geschatte jaarlijkse opbrengst in GWh	Waarvan grootschalig (meer dan 15 kW, telt mee voor RES)	Waarvan kleinschalig (minder dan 15 kW, telt niet mee voor RES)
2019	13 MW, ofwel 9,7 GWh	4,5 MW	8,5 MW

2020	17 MW, ofwel 13,3 GWh	5,2 MW	11,4 MW
2021	21 MW, ofwel 14,7 GWh	6,4 MW	15,0 MW

Grafiek 2, opgesteld vermogen zonnepanelen in Hilversum

Deze monitor laat zien dat het tempo omhoog moet om de benodigde circa 10 GWh per jaar in Hilversum te gaan halen. Dit getal is gebaseerd op 95 GWh extra in 2030. De extra inspanningen hiervoor zullen we uitwerken in het Jaarplan Energietransitie 2023.

Hilversum heeft twee locaties als zoekgebied voor zonne-energie; vliegveld Hilversum en Buurtschap Crailo. Dat laatste is gedeeld met gemeenten Gooise Meren en Laren. In de RES -monitor is ook gekeken naar de mogelijkheden voor aansluiting van deze gebieden het energienet van Liander. Voor het aansluiten van de zonnepanelen van het project van energiecoöperatie HilverZon op vliegveld Hilversum blijkt er voldoende capaciteit op het energienet beschikbaar. Dit project is in de fase van een ingediend projectvoorstel bij de gemeente voor toetsing. Voor Buurtschap Crailo legt Liander een nieuw, circulair 50 KV middenstation aan om te zorgen voor voldoende capaciteit op het energienet. Daarnaast loopt voor dit buurtschap de aanbesteding voor een energiepositief en “smart future grid” om de lokaal opgewekte energie ook lokaal te gaan gebruiken. Er komen zonnepanelen op de woningen en bedrijven, waarbij er verplicht meer dan 70% van het bedrijfsdak vol moet komen te liggen. Ook komen er zonnepanelen boven parkeerplaatsen met een laadplein voor elektrische auto's. Dit is dus volop in ontwikkeling. De bouw van Buurtschap Crailo verloopt gefaseerd en duurt t/m 2030.

Wat hebben we gedaan sinds het vaststellen van de RES in juli 2021?

- Opdracht verleend aan energiecoöperatie HilverZon voor projectleiding zonnepanelen vliegveld.
- Subsidie bij de provincie aangevraagd en gekregen voor project zonnepanelen boven parkeerplaats Kerkelanden, met autodelen door energiecoöperatie HET.
- Ondertekening Energiebesparingsakkoord provincie Noord-Holland, gevolgd door het opstellen van Plan van aanpak stimulerend toezicht Hilversum 2022-2025, gericht op bij bedrijven, inclusief zonnepanelen.

We ontwikkelen hiervoor een aanpak per bedrijventerrein en beginnen bij Ondernemersvereniging Zuid West. We hebben op 26 oktober een subsidieaanvraag ingediend voor dit plan van aanpak bij de provincie, ter grootte van 196.000 euro.

- Uitvoering A21-184 Zon op schooldaken, in samenwerking met HilverZon. Ruim 10 scholen doen mee en we zijn in de fase van de technische adviezen per school, waarna de collectieve inkoop van zonnepanelen kan starten.
- Advies en praktische hulp aan bedrijven om te verduurzamen, waaronder de aanleg van zonnepanelen, door de Green deal coaches in Hilversum en ook door Zonwinst (regionaal). De grootste resultaten worden behaald waar zij samenwerken met ambitieuze bedrijvenverenigingen. Ondernemersvereniging Zuidwest Hilversum realiseert een groot zonnedak van 2.720 zonnepanelen, zie "[grootste zonnedak van Hilversum](#)" en Media Park heeft als onderdeel van [Media Groen](#) in 2020 en 2021 3.000 zonnepanelen gerealiseerd, verspreid over diverse mediagebouwen.

Het bovenstaande gaat om concrete zonnepanelenprojecten, maar we werken ook aan het energienet en het voorbereiden van extra inzet in regionaal verband om onze doelen te halen.

- We werken aan de randvoorwaarden om de komende jaren de zonnepanelen tijdig op het net aangesloten te krijgen. Daarvoor werken we samen met netbeheerder Liander aan hun benodigde investeringsplanning voor verzwarend van het elektriciteitsnet van Hilversum. We streven naar een efficiënte planning en borging van de tijdige aansluiting van grote zonnedaken.
- Meewerken aan regionale verkenning zonnepanelen landschap op zoek naar mogelijke locaties.
- Meewerken aan opstellen uitvoeringsprogramma Regio Gooi en Vechtstreek, als nadere invulling van het uitvoeringsplan RES NHZ van december 2021. Onderdeel hiervan is een stappenplan geothermie.

Vooruitblik

Op 25 oktober na behandeling in de colleges wordt de monitor aan het einde van de dag gepubliceerd op de website (<https://energieregionh.nl/>) met een persbericht over de monitor.

In oktober en november voert de RES NHZ gesprekken met ambtenaren, volksvertegenwoordigers en stakeholders en geïnteresseerden over de monitor. Het gaat om het geven van toelichting en het ophalen van reacties. Voor volksvertegenwoordigers is er een online bijeenkomst op 2 november van 19.30-21.30. De programma-organisatie van de RES Noord-Holland Zuid geeft een toelichting op de monitor en daarna wordt u uitgenodigd om het gesprek te voeren over welke lessen getrokken kunnen worden uit zowel de monitor als uit ervaringen tot nu toe. Centraal staat de vraag 'liggen we op koers richting 2030 en/of zouden we het anders moeten doen?'. U kunt zich inschrijven voor deze bijeenkomst [via deze link](#) en een enquête invullen. De uitkomsten van deze gesprekken en enquête zijn inbreng voor het voortgangsdokument RES NHZ in het eerste kwartaal van 2023.

Voor de uitvoering van de RES NHZ is in december 2021 een uitvoeringsprogramma vastgesteld door het college, zie [RIB 2021-110](#). We maken momenteel een nadere invulling hiervan in onze regio Gooi en Vechtstreek, met als doel om zo effectief mogelijk te werken aan het halen van onze doelen en zo te versnellen. We verwachten dit uitvoeringsprogramma begin 2023 met u te kunnen delen.

Vervolg in 2023

De RES NHZ 1.0 heeft u vorig jaar vastgesteld, als eerste in een tweejaarlijkse cyclus. Dit is onderdeel van landelijke afspraken in het kader van Klimaatakkoord met de 30 RES-regio's. In het raadsvoorstel uit 2021 noemen we als eerstvolgende mijlpaal het opleveren van de RES 2.0 op 1 juli 2023, als tussentijds ijkmoment van de RES. Inmiddels zijn we ruim een jaar verder en blijft de landelijke afspraak dat de RES regio's hun eerste RES Voortgangrapportages op 1 juli 2023 zullen aanleveren. Dat ijkmoment is onderdeel van de cyclus van de RES, zodat elke twee jaar gemeenten, provincies en waterschappen bespreken of de regio op koers ligt voor 2030. Er is ook een verschil met een jaar geleden.

Het Nationaal Programma RES heeft nu als landelijke inzicht dat een RES 2.0 alleen nodig is, wanneer er aanleiding is om de RES 1.0 te wijzigen. Dit heet dan een RES Herijking 2.0.

Dit is een instrument om aanpassingen te doen in de RES 1.0, waarvoor ook nieuwe kaders nodig zijn om de gewenste toekomstige ontwikkelingen mogelijk te maken. Denk bijvoorbeeld aan het toevoegen van extra energiebronnen zoals windmolens of nieuwe technieken, ten opzichte van RES 1.0. Dat is in elke RES-regio maatwerk en daarom niet langer gebonden aan een vast, cyclisch ritme. Een RES-regio kan dus desgewenst en op een eigen moment een RES Herijking 2.0 opstellen. Het grote voordeel hiervan is dat de RES-regio zich volledig kan richten op de uitvoering van de RES 1.0 en geen nieuw kaderstellend document RES 2.0 hoeft te maken, zo lang de kaders RES 1.0 nog voldoen. Er is in de RES regio Noord-Holland Zuid vooralsnog geen aanleiding om een RES 2.0 te gaan opstellen. Dat betekent dat u in het voorjaar de Voortgangsrapportage RES NHZ tegemoet kunt zien.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top